

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри теорії літератури та
порівняльного літературознавства філологічного
факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри проф. Михайло ГНАТЮК

Силабус із навчальної дисципліни
«Імпровізація і творчість», що викладається в межах ДВВС

Львів – 2024

Назва курсу	Імпровізація і творчість
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет Кафедра теорії літератури та літературознавства
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Загальноуніверситетський вибір.
Викладачі курсу	Челецька М. М., кандидат філологічних наук, доцент
Контактна інформація викладачів	кафедра теорії літератури та порівняльного літературознавства, ауд.245; адреса корпоративної пошти викладача: maryana.cheletska@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації з курсу відбуваються за попередньою домовленістю із викладачем: maryana.cheletska@lnu.edu.ua
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/improvizaciya_i_tvorchist
Інформація про курс	<p>Навчальний курс «Імпровізація і творчість» є дисципліною, яка викладається за вільним вибором студентів університету. Ця дисципліна читається для 3 курсу у 1-му семестрі в обсязі 3 кредити (за ECTS).</p> <p>Курс передбачає вивчення основ мистецтва імпровізації та його застосування в індивідуальному творчому процесі. Заняття будуються на основних принципах імпровізаційних ігор, сенс яких полягає у психотерапевтичному розблокуванні власної креативності та подолання можливої невпевненості під час публічних усних виступів. Особливу роль у процесі тренування уяви відіграє вміння керувати своїми асоціаціями, які допомагають у створенні рольових персонажа на основі улюблених фільмів, книжок, вистав. а також у створенні колективної усної історії з можливістю керувати власною оповіддю «в глибину» і «в ширину».</p> <p>Курс розглядає імпровізацію як жанр у трьох сферах діяльності: театральна (зокрема комедійна), поетична та академічна.</p> <p>Для організації імпровізованої вистави важливими є розуміння структури діалогу, роль інтриги та конфлікту в імпровізації та принципів створення конфліктних ситуацій в рольових іграх.</p> <p>Для організації поетичної імпровізації важливими є тренування уяви за допомогою власних асоціативних ресурсів та практика віршування з різними експериментальними підходами до цього виду творчості.</p> <p>Для організації наукової (академічної) імпровізації важливою є ретельна і цілеспрямована підготовка до виступу та знання студента в різних жанрах усної публічної діяльності.</p> <p>У межах курсу буде можливість долучитися до професійних груп імпровізаторів з метою закріплення набутих умінь та навичок.</p>
Коротка анотація курсу	Курс зорієнтований на творчих студентів із цікавим, неординарним мисленням та оригінальними ідеями.

<p>Мета та цілі курсу</p>	<p>Мета курсу – навчитися ефективно використовувати власні творчі здібності та літературні знання у повсякденному житті.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • зацікавити літературою як полем для літературної гри; • забезпечити для студентів вільні можливості для втілення власних креативних ідей; • навчитися створювати персонажів, діалоги та мінісценки на основі улюблених книжок, фільмів, вистав; • засвоїти принципи щодо створення керованих усних історій; • зрозуміти роль асоціацій у повсякденному житті, світі поезії та академічному середовищі; • відтренувати навички усних публічних виступів у різних жанрах.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Методичні матеріали:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мерзлякова О. Психологічний театр імпровізації. Методика оволодіння навичками вирішення проблемних ситуацій взаємодії. // Освіта. ua. URL: https://osvita.ua/school/method/psychology/592/ <p>Базова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 5 правил вдалого публічного виступу // КМДШ. URL: https://www.creativeschool.com.ua/blog/5-pravyl-vdalogo-publichnogo-vystupu-ta-chomu-v-kmdsh-aktsentuyemo-uvagu-natsij-navychtsi/ 2. Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця / Марк Лівін. Київ: Наш формат, 2020, 184 с. 3. Онкович, Г. В., & Онкович, А. Д. Новітні жанри публічних виступів. // Обрії друкарства, 2021. Вип. 1-2(9-10). С. 217–233. 4. Паві П. Словник театру ; перекл. М. Якуб'як. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 5. Петрик Т. Д. Сутність імпровізації та її психологічна природа // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2012/27/49.pdf 6. Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. з гуманіт. спец. філологія, журналістика, літературна творчість / А. О. Ткаченко; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. 2. вид., випр. і доп. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2003. 448 с. 7. Шість золотих правил імпровізації // Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua/statti/6-pravil-improvizacii <p>Допоміжна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Брук П. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 9. Гротовський Є. Театр. Ритуал. Перформер. Львів: Літопис, 1999. 10. Мельник М. Імпровізація як один із найважливіших аспектів професійної майстерності артиста естради. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство». 2018. Вип. 39. С. 50–57. 11. «Харизмат» Сергій. Шляхи ефективності. Дієві та зрозумілі лайфхаки для керування своєю реальністю. Київ: Скай Хорс, 2024.

	<p>Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none">12. Академія акторської майстерності «Квадрат»: https://kvadrat.academy13. Рубрика медіа-рішень: https://rubryka.com/article/improvisation.14. Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua15. КМДШ. URL: https://www.creativeschool.com.ua/blog/5-pravyl-vdalogo-publichnogo-vystupu-ta-chomu-v-kmdsh-aktsentuyemo-uvagu-na-tsi-j-navychtsi/
--	---

Тривалість курсу	Один семестр (1)
Обсяг курсу	Загальний обсяг: 90 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 16 год. практичних занять, 58 годин самостійної роботи. 3 кредити ЄКТС. 2 модулі.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <p>1) основні поняття: імпровізація, комедійна імпровізація, стенд-ап, перформанс, асоціації, асоціативне мислення, сторітелінг, «глибина» і «ширина» оповіді, діалог, монолог, полілог, конфліктна ситуація, драматична інтрига, рольові ігри; поетична імпровізація, публічний виступ, імпровізована конференція, конферанс, модератор, модерування;</p> <p>2) теми: Мистецтво імпровізації як спосіб творчості. Асоціації як осіб тренування уяви; Психотерапевтичні функції імпровізаційних ігор. Особливості створення персонажа у дії на основі літературного матеріалу; Мистецтво оповіді як імпровізація. Створення колективної усної історії в глибину і в ширину; Організація імпровізованої вистави; Діалог, монолог, полілог в комедійній імпровізації: тренувальні рольові ігри; Роль конфлікту в імпровізаційних жанрах. Створення конфліктних ситуацій: тренувальні рольові ігри; Поетичні імпровізації. Практика віршування; Наукова імпровізація. Підготовка до виступу в різних жанрах усної публічної діяльності. Імпровізована конференція; Моделювання ситуацій та створення інтриги в різножанрових текстах</p> <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • працювати з творчими ідеями та втілювати свої задуми в процесі творчої діяльності; • створювати персонажів, діалоги та мінісценки на основі улюблених книжок, фільмів, вистав; • будувати керовані усні історії; • керувати власними асоціаціями у повсякденному житті, світі поезії та академічному середовищі; • вільно і в різних жанрах виступати на усних публічних заходах.

Ключові слова	імпровізація, комедійна імпровізація, стенд-ап, перформанс, асоціації, асоціативне мислення, сторітелінг, «глибина» і «ширина» оповіді, діалог, монолог, полілог, конфліктна ситуація, драматична інтрига, рольові ігри; поетична імпровізація, публічний виступ, імпровізована конференція, конферанс, модератор, модерування.
Формат курсу	Очний.
Теми	*Схема курсу
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру
Пререквізити	Історія культури; Психологія; Вступ до літературознавства; Історія світової літератури; Історія української літератури

<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p><u>Методи навчання:</u> інформаційний, пояснювальний, інструктивний, дослідницький, евристичний метод. <u>Методи викладу навчального матеріалу</u> – лекція, практичне заняття; консультація; творчі та дослідні роботи. <u>Наочні методи навчання</u> – ілюстрування (художні тексти, схеми, роздаткові картки), демонстрування з використанням технічних засобів (проектор, фільм, слайди). <u>Техніки:</u> навчальної дискусії, пізнавальні ігри, створення проблемної ситуації, інтелектуального експерименту, конкурсу.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>комп'ютер з проектором</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Поточне оцінювання та модулі – 50% семестрової оцінки.</p> <p>Особливістю дисципліни є те, що лекційні заняття передбачають такі форми Оцінювання роботи студента здійснюється за такою схемою: 50 (поточний контроль) + 30 (заліковий проєкт) + 20 (тест)</p> <p>Академічна доброчесність: усі роботи студентів мають бути оригінальними, виконаними самостійно і сумлінно, відповідно, потрібно дотримуватися всіх термінів, встановлених щодо виконання різних видів робіт, які передбачає курс.</p> <p>Студенти повинні відвідувати заняття та попереджати викладача про неможливість відвідати заняття з поважної причини.</p> <p>Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент може також самостійно знаходити і використовувати джерела та літературу, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Для успішного оцінювання студент обов'язково повинен брати активну участь під час опитування на практичному занятті; пропуски та запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час відповідей без навчальної необхідності не толеруються; несвоєчасне виконання поставленого завдання, списування та плагіат і т. под. є не допустимими.</p> <p>Під час політики виставлення балів враховуються виконання відповідних видів модульних робіт, виступи на практичних заняттях, участь в обговоренні.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>

<p>Форма заліку</p>	<p>Залік відбувається у форматі майстер-класу.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, 58 год	Термін виконання

1-й тиждень	Тема 1. Мистецтво імпровізації як спосіб творчості.	Лекційне заняття, 2 години	<ul style="list-style-type: none"> • Павлі П. Словник театру ; перекл. М. Якуб'як. Львів: ВЦ ЛНУ ім. І. Франка, 0 2006. • Шість золотих правил імпровізації // Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua/statti/6-pravil-improvizacii 	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень
2-й тиждень	Практичне заняття 1. Асоціації як спосіб тренування уяви.	Практичне заняття, 2 год	<ul style="list-style-type: none"> • Шість золотих правил імпровізації // Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua/statti/6-pravil-improvizacii 	Підготовка до практичного заняття (5 год.)	1 тиждень
3-й тиждень	Тема 2. Психотерапевтичні функції імпровізаційних ігор	Лекційне заняття, 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> • Петрик Т. Д. Сутність імпровізації та її психологічна природа // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2012/27/49.pdf • Мерзлякова О. Психологічний театр імпровізації. Методика оволодіння навичками вирішення проблемних ситуацій взаємодії. // Освіта. ua. URL: https://osvita.ua/school/method/psychology/592/ 	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень

4-й тиждень	Практичне заняття 2. Особливості створення персонажа у дії на основі літературного матеріалу.	Практичне заняття, 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Шість золотих правил імпровізації // Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua/statti/6-pravil-improvizacii 	Підготовка до практичного заняття. (5 год.)	1 тиждень
5-й тиждень	Тема 3. Мистецтво оповіді як імпровізація	Лекційне заняття, 2 год.	Лівін М. Сторітелінг для очей, вух і серця / Марк Лівін. Київ: Наш формат, 2020, 184 с.	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень
6-й тиждень	Практичне заняття 3. Створення колективної усної історії в глибину і в ширину	Практичне заняття, 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Шість золотих правил імпровізації // Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua/statti/6-pravil-improvizacii 	Підготовка до практичного заняття (5 год)	1 тиждень
7-й тиждень	Тема 4. Організація імпровізованої вистави	Лекційне заняття, 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Мерзлякова О. Психологічний театр імпровізації. Методика оволодіння навичками вирішення проблемних ситуацій взаємодії. // Освіта. ua. URL: https://osvita.ua/school/method/psychology/592/ 	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень
8-й тиждень	Практичне заняття 4. Діалог, монолог, полілог в комедійній імпровізації: тренувальні рольові ігри	Практичне заняття, 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Шість золотих правил імпровізації // Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua/statti/6-pravil-improvizacii 	Підготовка до практичного заняття (5 год)	1 тиждень
9-й тиждень	Тема 5. Роль конфлікту в імпровізаційних жанрах	Лекційне заняття, 2 год.	<ul style="list-style-type: none"> Мерзлякова О. Психологічний театр імпровізації. Методика оволодіння навичками вирішення 	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень

			проблемних ситуацій взаємодії. // Освіта. ua. URL: https://osvita.ua/school/method/psychology/592/		
10-й тиждень	Практичне заняття 5. Створення конфліктних ситуацій: тренувальні рольові ігри	Практичне заняття, 2 год.	Шість золотих правил імпровізації // Театральна студія DramaSchool. URL: https://www.dramaschool.kyiv.ua/statti/6-pravil-improvizacii	Підготовка до практичного заняття (5 год)	1 тиждень
11-й тиждень	Тема 6. Поетичні імпровізації	Лекційне заняття, 2 год.	Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. з гуманіт. спец. філологія, журналістика, літературна творчість / А. О. Ткаченко; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. 2.вид., випр. і доп. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2003. 448 с.	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень
12-й тиждень	Практичне заняття 6. Практика віршування.	Практичне заняття, 2 год.	Ткаченко А. Мистецтво слова (Вступ до літературознавства) : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. з гуманіт. спец. філологія, журналістика, літературна творчість / А. О. Ткаченко; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – 2.вид., випр. і доп. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2003. 448 с.	Підготовка до практичного заняття (5 год)	1 тиждень
13-й тиждень	Тема 7. Наукова імпровізація.	Лекційне заняття, 2 год.	Онкович, Г. В., & Онкович, А. Д. Новітні жанри публічних виступів. // Обрії друкарства, 2021. Вип. 1-2(9-10). С. 217–233.	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень

14-й тиждень	Практичне заняття 7. Підготовка до виступу в різних жанрах усної публічної діяльності. Імпровізована конференція	Практичне заняття, 2 год.	5 правил вдалого публічного виступу // КМДШ. URL: https://www.creative-school.com.ua/blog/5-pravyl-vdalogo-publichnogo-vystupu-ta-chomu-v-kmdsh-aktsentuyemo-uvaguna-tsi-j-navychtsi/	Підготовка до практичного заняття (5 год)	1 тиждень
15-й тиждень	Тема 8. Моделювання ситуацій та створення інтриги в різножанрових текстах	Лекційне заняття, 2 год.	«Харизмат» Сергій. Шляхи ефективності. Дієві та зрозумілі лайфхаки для керування своєю реальністю. Київ: Скай Хорс, 2024.	Опрацювання лекційних матеріалів (1 год)	1 тиждень
16-й тиждень	Практичне заняття 8. Майстер-клас від професійних імпровізаторів	Практичне заняття, 2 год.	Академія акторської майстерності «Квадрат»: https://kvadrat.academy	Підготовка до практичного заняття (5 год)	1 тиждень

